

نشت نفت در مزارع جنوب پایتخت

سرایت مواد نفتی از مخازن و لوله های انتقال پالایشگاه تهران حیات شهروندان، زمین های کشاورزی، محیط زیست و گونه های جانوری باقرشهر در جنوب پایتخت را به مخاطره انداخته است.

باقرشهر در جنوب شهری و در پایین دست پالایشگاه نفت تهران قرارداد که به علت کمبود بارش ها طی سال های گذشته بیشتر آب موردنیاز کشاورزی آن از منابع زیرزمینی تامین می شود.

نشت نفت در زمین های کشاورزی جنوب پایتخت درحالی رخ می دهد که در سال های گذشته آبیاری بخش هایی از زمین ها بویژه کشت سبزی و صیفی جات این منطقه با فاضلاب نیز خبرساز بوده است.

گزارش خبرنگاران حاکیست که برخی پمپ های آب در مناطق پایین دست پالایشگاه اینک به جای آب، نفت یا آب آلوده به مواد نفتی را بالا می کشد و بعضی کشاورزان با ایجاد حوضچه، نفت را از آب جدا و با آب باقی مانده زمین ها را آبیاری می کنند. پالایشگاه نفت تهران در شمال باقرشهر قرار دارد و سال 1347 تاسیس شده است.

خبرنگاران بعد از بازدید میدانی از زمین های کشاورزی منطقه باقرشهر متوجه زنگ خطر جدی برای سلامت افراد این منطقه شد؛ خشک شدن زمین های کشاورزی محدوده پالایشگاه، بیکاری کشاورزان و تولید محصولات آلوده به مواد نفتی از جمله مشکلات کشاورزان این منطقه است.

اهالی منطقه در گفت وگو با خبرنگاران می گویند که فرسودگی تانکرهای زیرزمینی ذخیره سوخت و نیز لوله های انتقال یا زواید تولید شده از پالایشگاه نفت خام سبب بروز آلودگی های نفتی شده است.

مسیر نهرهایی که آب پمپاژ شده از چاه های عمیق را به زمین های

کشاورزی هدایت می کند در اثر عبور آب آلوده به ترکیبات نفتی به رنگ قهوه ای تیره و سیاه در آمده و این رنگ در نهرها قابل ردیابی است.

غلظت این ترکیبات در نهرها به حدی است که در نگاه اول تصور می شود این مواد سوختی است که از چاه استخراج می شود ولی با این وجود برخی کشاورزان به علت کمبود آب و نیاز مبرم زمین های کشاورزی به آبیاری، همچنان از آب های آلوده زیر زمینی برای کشاورزی استفاده می کنند.

**** خشک شدن زمین های کشاورزی**

علی محمدی اهل باقرشهر و یکی کشاورزان اطرف پالایشگاه تهران در گفت و گو با خبرنگار ایرنا گفت: در سال های اخیر مخازن ذخیره بنزین، گازوییل و در کل تولیدات پالایشگاه تهران به دلیل فرسودگی دچار نشتی شده که آلودگی آب سفرهای زیرزمینی و در نتیجه زمین های کشاورزی اطرف را به دنبال دارد.

وی با بیان اینکه زمین های کشاورزی و دام های منطقه با آب چاه سیراب می شوند اظهارداشت: 80 درصد زمین های کشاورزی اطراف پالایشگاه به دلیل استفاده از آب های آلوده خشک شده و 20 درصد نیز آلوده است.

خبرنگار ایرنا که در محل زمین های کشاورزی این فرد حضور داشت خشکی بخشی از زمین ها را مشاهده کرده اما قادر به تایید محدوده مورد ادعا نیست.

این کشاورز عنوان کرد: با وجود اینکه سلامت محصولات این کشاورزان توسط شبکه بهداشت تایید نمی شود ولی اقدام به فروش می کنند.

محمدی درباره جزییات نحوه استفاده از آب آلوده توسط برخی کشاورزیان توضیح داد: برخی کشاورزان، آب آلوده به مواد نفتی را پس از استحصال از چاه به داخل حوضچه مجزایی ریخته می ریزند و پس از ته نشین شدن، نفت را که بالا می آید جمع و سپس از آب در مزارع کشاورزی استفاده می کنند.

وی همچنین مدعی شد که مسئولان پالایشگاه به صورت هفتگی و گاه ماهانه نفت استحصال شده توسط کشاورزان را می خردند و به پالایشگاه انتقال می دهند.

محمدی اضافه کرد: درخت های کنار جوی های آب زمین های کشاورزی اطراف پالایشگاه در اثر عبور آب آلودگی به مواد نفتی خشک و هر از چند گاهی نیز این جوی ها در اثر گرمای هوا آتش می گیرد و درختان را از بین می برد.

علی یزدی یکی دیگر از کشاورزان اطراف پالایشگاه نیز در ادامه گفت: آلودگی آب از سه سال گذشته به دلیل نشتی لوله های نفت آغاز شده و تاکنون چند هکتار از اراضی و باغ های اطراف پالایشگاه غیر قابل کشت شده اند.

وی با اشاره به اینکه پالایشگاه به هیچ عنوان درصدد تعمیر یا بازسازی لوله های انتقال و مخازن فرسوده نیست، عنوان کرد: اعتراضات ما به جایی نرسیده و فقط مسئولان پالایشگاه وعده خرید زمین های کشاورزی را به قیمتی که خودشان تعیین می کنند داده اند. یزدی که می گوید دو چاه عمیق کشاورزی در این محدوده دارد ادامه داد: یکی از چاه های اصلی زمین های کشاورزی در اثر شدت آلودگی بلااستفاده شده، کیفیت آب چاه دیگر نیز بسیار پایین آمده و باعث خشکی درختان و زمین هایشان شده است.

وی ادامه داد: کشت اصلی ما سبزی و صیفی جات و تنها راه استفاده از آب نیز تصفیه ابتدایی آن ازطریق ایجاد دو حوضچه است که به هیچ عنوان دلیل بر تمیزی و پاکی آب نیست.

**** رفع تشنگی حیوانات باغ وحش با نفت**

خبرنگاران در ادامه بازدید های میدانی از یک باغ وحش باقرشهر نیز متوجه آلودگی تنها منبع آب این باغ وحش شد و یکی از کارگران محل گفت: مخزن آب فضای سبز و آب آشامیدنی حیوانات باغ وحش بسیار آلوده است؛ وقتی در مخزن اصلی آب در کنار قفس اسب ها باز می شود بوی تند مواد نفتی به مشام می رسد.

وی ادامه داد: آب آلوده بسیاری از گل ها و درخت های باغ وحش را خشک کرده یا در حال خشک شدن است، این آب سلامت حیوانات باغ وحش را بشدت تهدید می کند.

**** بی اطلاعی جهاد کشاورزی**

این درحالی است که مدیر جهاد کشاورزی شهرستان ری از آبیاری زمین های کشاورزی باقرشهر با نفت اظهار بی اطلاعی کرد و در گفت وگو با خبرنگار ایرنا افزود: کشاورزان باقرشهری تاکنون هیچگونه شکایتی در خصوص آلودگی آب به مواد نفتی در جهاد کشاورزی ثبت نکرده اند.

محمد عباسی با اشاره به اینکه ورود مواد نفتی به زمین های کشاورزی اجازه رشد به هیچگونه گیاهی را نمی دهد، اظهارداشت: کیفیت آب چاه های زمین های کشاورزی اطراف پالایشگاه اگر در حد بحرانی بود حتما کشاورزان منطقه به جهاد کشاورزی مراجعه می کردند.

وی در خصوص کیفیت محصولات کشاورزی زمین های اطراف پالایشگاه اظهار

داشت: جهاد کشاورزی متولی تولید محصولات کشاورزی است، کیفیت و سلامت محصولات را باید شبکه بهداشت تایید کند.

عباسی ادامه داد: متولی آلودگی آب های سطحی و زیرزمینی اداره محیط زیست است از همین رو در خصوص آلودگی چاه های باقرشهر نیز باید این اداره ورود کند.

وی تصریح کرد: اکنون پالایشگاه نفت تهران در حال خرید زمین های کشاورزی منطقه است که بخش عمده زمین های کشاورزی منطقه توسط پالایشگاه خریداری شده و در آینده نزدیک در این منطقه کشاورزی انجام نمی شود.

**** محیط زیست: زمین ها بشدت آلوده است**

رئیس اداره محیط زیست شهرستان ری با اشاره به اینکه آب های زیرزمینی باقرشهر بشدت آلوده به مواد نفتی شده است، گفت: پالایشگاه و شرکت خطوط لوله مسئول اصلی این آلودگی ها هستند.

زهره عبادتی تاکید کرد: آلودگی تاثیرات بسیار بدی بر روی زمین های کشاورزی منطقه گذاشته است و باید هرچه سریعتر منبع آلودگی را پیدا و سپس با روش های علمی مختلف اقدام به پاک سازی آب و خاک منطقه کرد.

وی با اشاره به اینکه در سال های قبل نیز روستای قمصر بخش کهریزک دچار آلودگی ناشی از نشت لوله های پالایشگاه شده بود، عنوان کرد: چاه های آب کشاورزان پس از رفع آلودگی حتما باید بسته و در محل دیگر حفر شوند و همچنین برای پاک سازی خاک نیز باید خاک زمین های کشاورزی تعویض شود یا مدتی گیاهانی که آلودگی را جذب می کنند در این زمین ها کشت مشود.

عبادتی ادامه داد: اداره محیط زیست شهرستان ری پیگیر موضوع آلودگی آب شرب و کشاورزی باقرشهر است و در آینده نیز جلسات متعددی با مسئولان پالایشگاه نفت تهران و فرمانداری برگزار می کند.

**** تاسیسات نفت درصدد خرید زمین ها**

تاسیسات نفت جنوب تهران واقع در باقرشهر شامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی، خطوط لوله و مخازن، پالایشگاه تهران، منطقه سه گازرسانی کشور، شرکت بهران و ایرانول می شود.

یکی از مسئولان تاسیسات نفت جنوب تهران که خواست نامش در گزارش نوشته نشود به خبرنگار ایرنا گفت: زمین های اطراف پالایشگاه جزو منطقه تاسیسات نفتی و تمام چاه های حفر شده توسط کشاورزان در این محل نیز غیرمجاز است.

وی با بیان اینکه تمامی مخازن و لوله های داخل تاسیسات نفتی جنوب

تهران به خاطر ایمنی محیط به طور مدام تست و نوسازی می شود عنوان کرد: منشا آلودگی آب های زیرزمین منطقه مشخص نیست و تاسیسات نفتی جنوب تهران در صدد است با همکاری اساتید دانشگاهی منشا آلودگی را شناسایی ند.

این مسئول که امکان نفوذ مواد نفتی از لوله های انتقال دهنده نفت خام و مخازن ذخیره مواد نفتی را رد نکرد گفت: تاسیسات نفت جنوب تهران در راستای پاکسازی محیط اطراف، چاه های عمیق ویژه ای برای استحصال مواد نفتی حفر کرده و هرگونه مواد شیمیایی توسط این چاه ها جذب می شود.

وی امکان آلودگی آب های زیر زمینی در اماکن نفتی را امری بدیهی خواند و اظهارداشت: کشاورزی و حفر چاه آب در این مناطق ممنوع و تاسیسات نفت جنوب تهران به دنبال خرید زمین های کشاورزان منطقه است.

این مسئول عنوان کرد: بخش عمده ای از زمین های کشاورزی منطقه خریداری شده و خرید 16 هکتار باقی مانده نیز در مرحله نهایی قرار دارد.

وی در مورد علت اصلی آلودگی آب های زیرزمینی گفت: احتمال نشتی مخازن شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی و لوله های شرکت خطوط لوله و مخابرات وجود دارد.